

Hogy ennyit szenvedett a mi bűnünk volt oka: ha tovább is szenved a mi hitványságunk az oka.

Elég volt már a Krisztus feszítésből.
P-y.

Az ex-lex megszűnt.

— Két miniszteri rendelet. —

Az indemnitási törvényt szentesítették: az országos törvénygyűlésben, mint 1904-ik évi törvényzikket kihirdették s a hivatalos lapban a szentesítésre vonatkozó legfelsőbb kézirat ma megjelent. Ezzel a törvényes rend helyreállt; az adószedés joga újra életbe lépett. Az ex-lex tehát a mai napon megszűnt.

Természetes, hogy azok, akik a közel másfél évig tartott törvényen kívüli állapotban adót nem fizettek, joggal elvárhatják a kormánytól, hogy az adóhátralékot nem úgy fogja behajtani, hogy az adóprést a legkiméletelebb módon hozza működésbe. A képviselőházi viták közben gyakran felhangzott az az óhaj, hogy az adóhátralékot a lehető legkedvezőbb feltételek alatt törleszthessék az adóhátralékosok. Ugy a miniszterelnök, a pénzügyminiszter kijelentették akkor, hogy az adózókat a kormány nem akarja oly módon terhelni, hogy az adóhátralék befizetése elviselhetetlen legyen.

Ma, amikor a törvényen kívüli állapot megszűnt, két miniszteri rendelet jelent meg, amely az adóhátralékok behajtásának módozatára vonatkozik. A két pénzügyminiszteri rendelet folytán az adóhátralékokat kamatmentesen részletekben lehet befizetni, úgy, hogy az adófizetést tényleg megkönnyítik ezek a rendeletek.

A két rendelet szövege ez:

I.

Az 1904. év hat első hónapjában viselendő közterhek és fedezendő állami kiadásokról szóló 1904. évi IV. törvényzikk a mai napon hatályba lépett. Ezzel megszűnt az az akadály, amely a közadók és az azok módjára besze-

dendő tartozásoknak behajtását az 1903. évi május hó 1-én napjától kezdve gátolta. Az 1903. évi április 27-én 1786. P. M. és 1787. P. M. számok alatt kiadott rendeletem hatályon kívül helyezésével, tudomásvétel és szigorú alkalmazkodás végett a következőkről értesitem az igazgatóságot.

a) Azok a közadók és illeték egyenértékek, amelyek törvény szerint az 1903. év második, harmadik és negyedik negyedében, továbbá az 1904. év első negyedében lettek volna esedékessé és az 1904. évi IV. t.-cz. életbeléptetése napjáig be nem fizetettek, — valamint a közadók módjára befizetendő tartozások is ezen a napon válnak esedékessé és az ezt a napot követő tizenötödik napon befizetendők. Ennek a befizetési határidőnek elmulasztása esetén a késedelmi kamat az 1904. évi IV. törvényzikk hatálybaléptetése napjától kezdve jár. Hogy ettől az utóbbi szabálytól a hátralékos egyenesadók tekintetében mikor lehet eltérésnek helye, azt egyidejűleg 1053. P. M. sz. a. kiadott körrendeletem állapítja meg.

b) Azok az illetékek, amelyekre nézve a fizetési meghagyások 1903. évi márczius 31-ike után lettek kézbesítve, de be nem fizetettek, az 1904. évi IV. törvényzikk életbeléptetése napjától számított harminczadik napon befizetendők és a késedelmi kamat ezen harminczadik nap után következő naptól kezdve számítandó.

c) Avégből, hogy az a) és b) alatt megnevezett tartozásokkal hátralékban lévőek ezen rendelkezésem felől biztosan és mielőbb tudomást szerezhessenek, utasítom a kir. pénzügyigazgatóságot, hogy ezen rendelkezésemnek egy-egy másolati példányát a körületében lévő valamennyi város és község előjáróságának azonnali kihirdetés végett a leggyörgösebben küldje meg.

II.

Az 1904. év első hat hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1904. évi IV. t.-czikk 4. § a felhatalmazta a m. kir. pénzügyminisztert, hogy az 1903. évi második, harmadik és negyedik, valamint az 1904. év első negyedéből származó adóhátralékok törlesztésére oly adókötéselemeknek, akik fizetési halasztás engedélyezése iránt folyamodnak, e halasztást a késedelmi kamat teljes elengedése mellett adhassa meg.

A törvényhozásnak e kivételes kedvezmény

engedélyezésénél az volt a szándéka, hogy azok az adózők, kiknek állami egyenesadó s egyéb az egyenesadók módjára behajtandó köztartozása a költségvetésen kívüli időszak tartama alatt annvira felszaporodott, hogy azokat fizetési képességük tönkretétele nélkül egyszerre beszolgáltatni nem bírnák, egyfelől vagyoni megromlásuktól megóvassanak, másfelől a létező adóalap a levétségig épségben maradjon.

Ennek a célznak elérése, valamint a követendő eljárás egyszerűsítése és könnyítése végett a következőkben rendelkezem:

1. Felhatalmazom a kir. pénzügyigazgatóságot, hogy mindazoknak az adózőknak, akik azt a folyó évi szeptember hó 1-éig kérik, ha reájuk nézve a fentebb részletezett körülmények fenforognak s a követelés veszélyeztetve nincs, az 1903. évi május hó 1-től a folyó 1904. évi április hó 1-ig terjedő időből származó egyenesadó tartozásaikra, ugyszintén azokra a hátralékos köztartozásaikra is, melyek a pénzügyi hatóságok felügyelete alatt hajtának be a jelen rendeletben meghatározott korlátokon belül fizetési halasztást engedélyezhessenek.

A halasztás részletfizetések engedélyezésével adandó meg, úgy azonban, hogy az utolsó részlet esedékességi ideje 1905. évi szeptember hó végén túl nem állapítható meg.

A részletek mértékét és azok befizetési idejét a pénzügyigazgatóság a körülményeknek gondos mérlegelésével fogja meghatározni.

A halasztás az egyenesadó-hátralékokra kamatmentesen adható, oly világos kikötéssel és figyelmeztetéssel azonban, hogy ez a halasztás már az 1904. évi április hó 1-én és azután esedékes folyó tartozásokra ki nem terjed; azok tehát esedékességük szerint, illetőleg a befizetésre az 1883. évi XLIV. t.-czikkben megállapított határidőben pontosan beszolgáltatandók, továbbá, hogy ugy a folyó tartozás, valamint bármely hátralékos részlet befizetésének elmulasztása a kedvezmény elvesztését vonja maga után, minél fogva oly esetekben az egész tartozás egyszerre esedékessé válik s törvényes járulékaival együtt behajtandó lesz.

Abban az esetben, ha a halasztást kérő adózőnak még az 1903. évi május hó első napját megelőző időből is volna hátraléka, a halasztás engedélyezése határozottan ahhoz a feltételhez kötendő, hogy ily régi hátralék rövid záros határidő alatt befizetessék.

Csakis a szó teljes értelmében rendkívüli

az ő országának. Czime feje fölött van három nyelven, az akkori három világ nyelvében. De vajjon király-e ő? Pilátus is azt kérdezte Tőle. Kérdezzük meg mi is. Es feleli:

— »Igen, én király vagyok«; de hozzáteszi: Az én országom nem e világból való, mi pedig hozzátesszük, hogy az a király inteniójának megfelelőleg kétezredév tanúsága szerint e világnak való. Az eszméknek is megvan a meguk birodalma, melyet nem határolnak hegyek és folyók, nem védenek lőpor és dinamit, nem alapít meg kard és vér, nem segít diadalra arany és ezüst.

Nem említem a kereszt trónjának hatalmát feltüntetve a természet gyászában, melőlőzöm ezeket, a kereszt trónja nagyobb dolgokat művelt: meghódította a szíveket. — Az egész ó-kor Pilátussal együtt kérdezte: Mi az igazság?

Még a legnagyobb tudósok is ebben az irányban, a tudatlanság sötétjében botorkáltak, nem találta meg a világ az igazság archimidesi sarkpontját, míg csak fel nem lett emelve a kereszt trónja; csak vágy töltötte meg a szíveket, de a vágyak kielégítését hiába kereste. Mert mi az igazság? Azon viszony ismerete, mely az embert Istennel és az embert az em-

berrel összeköti. Hogy a világ uraője Róma, mely hűszkén vallotta magát a műveltség egyedüli birtokosának, nem volt az igazság birtokában, tanukul felhívom a római circust, a hol a gladiatorok ezreinek itta-vérét a szomjas porond, a patriciusok tavaiban emberhussal élő angolnak, azon szegényeket, özvegyeket, gyenge gyermeket, a kikre a törvény kimondotta, hogy haljanak meg; ime tények igazolják, hogy a műveltséggel nem jár mindig karöltve az Isten és ember, ember és ember közötti viszony helyes ismerete, vagyis az igazság.

Minő birodalmat akart az Ur Jézus alapítani keresztjének trónjáról? Új világot akart alkotni, eltörölni akarta a több ezer éves babonáságot, mely az akkori államoknak alapköve volt és a melyről a pogány világ azt hitte, hogy ebben rejlik az ő boldogsága. Valást akart alapítani, a mely örökös háborút parancsol a testi hajlamok ellen; egyszerű tervének véghezvitelére nem rendelkezett azon eszközökkel, a melyeket az emberi okosság nagy czélok véghezvitelére használói szokott, nem volt szüksége pénzre, nem tanszékekre, nem ékesszólásra, minden segítsége tizenkét szegény, tanulatlan tanítványból állott.

Nem tűnt fel ez vakmerőségnak? A Golgotha trónjáról hangzott a vezényszó a tizenkét szegény emberhez:

— Menjete az egész világba, tanítsatok minden nemzetet; nézd Péter, ott meredezik ég felé a Capitoliumon Jupiter, dönts le, nézd ott áll a Pantheon, a többi pogány istennel, dönts le, ott fogsz állani a megtestesült pogány gonoszság, Nero előtt, mond meg neki, hogy nincs más Isten, mint a megfeszített. — Én nem adok neked sem aranyat, sem hadsereget a világ meghódítására, de adom az igazságot és a szeretetet. A caesarok vérelel fogják irni ellened a parancsot, de tene félj, erősebb lesz-sz mindnyájoknál, mert az igazság és a szeretet erősebb, mint a halál.

Mem csodálkoznak önök mélyen tisztelt Hölgyeim, hogy a Golgothán trónról beszéltek? Hiszen a trón, a hatalom erőteljes kezeket igényel, de a golgothai királynak kezei oda vannak szegezve a keresztbe, a balszerencse végéig veti a raga-zkodásnak és imé a golgothai király diadala halála után kezdődött. Honnan merítük e nagy problémának megfejtését? Az igazság és szeretet legyőzhetetlen erejéből.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok Róth M. utóda

kalap, uridivat üzletében. Férfi lehérművek rendkívül nagy választékban ésmérték szerint is gyorsan készíthetők

Férfi- és női-czipők kizárólag legjobb kivitelben.

méltányosságra számot tartó esetekben van felhatalmazva a pénzügyigazgatóság arra is, hogy az 1903. évi szeptember 1. napját megelőző időből származó adóhátralékokra a részletekben való fizetés kedvezményét engedélyezhesse.

Ezekre a hátralékokra a kamatmentesség kedvezménye nem terjedvén ki a törvényes hátraléki kamat számítandó.

— A mi alig tehető fel — valamely királyi pénzügyigazgatóság a kérelmezésre általánosságban folyó évi szeptember hó 1-ig terjedő határidő kiterjesztését valamely rendkívül körülménynél fogva szükségesnek tartaná, az iránt köteles lesz hozzám külön indokolt jelentést tenni.

2. A fentiek szerint halasztást engedélyezhetnek a kir. pénzügyigazgatóságok mindazoknak, akiknek *egy évi adótarozásuk 500 koronát meg nem halad.*

Az ennél nagyobb adófizetők folyamodásai hozzám terjesztendők fel.

A közvetlen adófizetők hátralékai általában a községeknél fizetők hátralékai pedig abban az esetben, ha egyébként veszélyeztetve volnának, az 1883. évi XLIV. t.-cz.-ben meghatározott módon biztosítandók.

3. Az adózók a részletes fizetés engedélyezésére irányuló kérelmeket külön-külön vagy együttesen nemcsak írásban nyújthatják be, de szóbelileg is előterjeszhetik és pedig nemcsak a királyi pénzügyigazgatóságoknál, hanem a pénzügyigazgatóságok által megfelelően utasítandó kir. adóhivataloknál is.

A királyi adóhivatalok a náluk benyújtott vagy jegyzőkönyvbe vett kérelmeket kötelesek a fölöttes pénzügyigazgatóságaiknak haladéktalanul beküldeni.

A fizetési halasztások engedélyezésére irányuló kérelmek (folyamodványok) a bélyeg- és illetéki díjjegyzék 14. tételsz. p) pontja alapján bélyegmentesen fogadandók el.

4. Felhatalmazom a kir. pénzügyigazgatóságokat, hogyha valamelyik tisztviselőjük hivatalos kiküldetésben, avagy az 1889. évi XXVIII. t.-czék 11. szakasza alapján teljesítendő ellenőrzés céljából olyan községben működnek, melynek lakosai körül nagyobb számban vannak olyan adózók, kik a részletes fizetés kedvezményét a fentebb előadottak szerint igényelhetik, az ily adózókat és azok tartozásait az illető tisztviselő által — a község előljáróságának közbejöttével — jegyzékbe foglalhassák s azok részére további külön kérelmezés (folyamodvány) nélküli adhassák meg a fizetési halasztást.

5. Azok a körülmények, melyeket a részletes fizetési kedvezmény engedélyezéseinek feltételeiként fentebb részleteztem, de különösen a folyamodók időleges fizetési képtelensége és az, hogy a követelés náluk veszélyeztetve nincs, az illetékes községi (városi) előljárók által igazolandó s a községi előljáróságok (városi adóhivatalok) a halasztások engedélyezésével egyidejűleg szigorúan utasítandók, hogy a részleteket pontosan szedjék be s azokat — az állami adóra s egyéb köztartozásokra — a fennálló szabályok és törvényes kulcs szerint számolják el.

A községi előljáróságok (városi adóhivatalok) ezen eljárását a kir. pénzügyigazgatóságok mindannyiszor vizsgálhassák meg, valahányszor valamely tisztviselőjük az illető helyen hivatalos teendőt teljesít és ha mulasztás vagy visszaélés merülne föl, a szigorú megtorlás iránt azonnal okvetlenül intézkedjenek.

6. Ez a rendelet *nem terjed* ki a filoxera által elpusztított szőlők felújítására az 1896. évi V. t.-cz. alapján engedélyezett kölcsönökre, továbbá a kincstár készletéből származó térítvényekre és a királyi közjegyzők részére hagyatéki tárgyalásokért bíróság megállapított, azonban községek módjára behajtható díjakra, ugyancsak az országos tanítói nyugdíjalapot illető járulékokra sem.

Ezek a tartozások tehát haladék nélkül beszerezendők.

Elvárom, hogy a kir. pénzügyigazgatóságok e rendeletet végrehajtásánál úgy az adózók, mint az államkincstár érdekeire kiváló figyelmet fordítsanak s eljárásuk alapos, körültekintő, kifogástalan és minden irányban megnyugtató legyen.

Lukács, s. k.

A keletázsiai háború.

Igaz, hogy esetepaték esnek meg, de e esetepaték híreim átharsog egy világháború. Kína már megint vadi határát az oroszok ellen és mozgosit Madzsuria felé. Korea szintén kaczerkodik a Japánokkal. Aztán Anglia torpedókat szállít Japánnak, máshelyen pedig a külföldi követek dühöngenek amiatt, mert Kuropatkin megöltötte a lobogók kitzését. Ma érkezett távirataink ezek:

Suginó temetése.

Jokohama, márczius 31. Nagy diszszel temették el tegnap Suginó japán kapitányt, kit

minket? Az igazságnak és szeretetnek ellenállhatatlan hatalma ez mélyen tisztelt Hölgyeim, azon igazságé, azon szereteté, mely a mennyből szállt a földre, azért a *golgothai trón, isteni trón.*

Csodálkozott a világ, midőn ezen trónnak elvei kezdtek átmenni a gyakorlati életbe; csodálkozott az emberiség, hogy miért nagyobb jó az igazság, mint az élet; miért nagyobb jó a halál, mint a hithagyás; miért becsülendő többre a vértanúság, mint a becstelen élet. — Csodálkozott azon, hogy az erő nem mindig erény; csodálkozott, hogy az irgalom és könyörületesség, az emberi szívnek eme virágai, nem mehetnek gyávaság számba; csodálkozott, midőn hallotta a Golgotha trónjának alapelvét: Boldogok a földi szegények, hiszen eddig a szegénység megvetés tárgya volt; csodálkozott a világ, hogy a gazdagságot nem feltétlen jónak mondotta ezen trón birtokosa, hanem feltételt fűzött hozzá, midőn mondotta: Boldogok az irgalmasok, s evel egyuttal a válaszfalat is ledöntötte a szegény és gazdag között és az igazi ker. szociális alapon meeteramta az összekötő hidat az irgalmasságban és szeretetben, mert csak ez békéltetheti meg az embert a földön. — Nézzétek, mondotta Julián, ezek a galileusok nem elégedtek meg azzal, hogy a magok szegényeit táplálják, még a mieinket is táplálni akarják.

(Vége köv.)

Porth-Arthur legutolsó ostrománál halántékon talált egy orosz torpedó. A kapitány éppen egy robbanó testet akart meggyújtani, amikor a lövés érte.

A japánok titkolódnak.

London, márczius 31. A japánok titkolták akciójukat. Senki nem tudja hol és mikor szállítanak csapatokat és hova. De eljárásuk fölkelte azt a hitet, hogy nagy és váratlan eseményre van kilátás a legközelebbi napokban.

Japán pénzügye.

Tokió, márczius 31. A képviselőháztól elfogadott pénzügyi törvényjavaslatok magukban foglalják ugyszólván a kabinetből előterjesztett teljes programot néhány módosítással. Az évenként különös adokkal beszerezni szokott összeget 68 millióról 62 millió jenne szállították le. A kormány azt indítványozza, hogy az ez által az előirányzattal szemben keletkező hiányt kezelési költségek leszállításával fedezzék. A program további megváltoztatása abban áll, hogy megtagadtattott a sógyedárúság létesítésének szentesítése. A pénzügyi ténre tartozik egy törvénynek elfogadása, mely felhatalmazza a bankokat egy éven át sorsjegykötvényeknek 30 millió jen összértékben való kibocsátására. A vámtarifaváltoztatások hat hónap mulva fognak életbelépni. Életbeléptetik a dohánygyedárúságot és a gyárosok kárpottást fizetnek a mely az eladásból három éven át befolyó haszonnak fog megfelelni.

A sorozás Nagyváradon.

Körülbelül két évig pihent a sorozó bizottság. A törvényen kívüli állapot miatt nem volt jogalap, hogy a mérték alá állítsák az ifjakat s határozzanak a felett, hogy ki egye három évig a »császár« kenyerét s kit bujdatnak angolbőrbe.

Most azonban vége a gyöngyéletnek; megszavazták az unjonczintalékat az 1903. évre (sőt azóta megszavazták azt 1004-re is) s így előállítják azokat a legényeket, akiknek már tavaly ki kellett volna állani a nagy sort. Mert a legtöbb nehéz szívvel áll oda az élesszemű katonaoorvos elé.

Nagyváradon április 26-án kezdődik az 1903. évre eső sorozás s négy napig zajos élet lesz a tüzoltó őrtanyában, ahol a sorozóbizottság működik.

A városi katonagyosztály a sorozásra a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Nagyvárad város, mint sorozó járás részéről közhírré teszem, miszerint az 1903. évre előírt, de ez ideig meg nem tartott unjonczozás a folyó évi április 26., 27., 28., 29. napján mindenkor reggeli 8 órakor kezdődőleg az újavárosi tüzoltó laktanya épületében és pedig akként tartatik meg, hogy április 26-án az 1882. évi születésű és nagyváradai illetőségű I. k. o. hadkötelesek, április 27-én az 1881. évi születésű és nagyváradai illetőségű II. k. o. hadkötelesek, április 28-án az 1880. évi születésű és nagyváradai illetőségű III. k. o. hadkötelesek és az 1882. évi születésű és idegen illetőségű első k. o. hadkötelesek április 29-én pedig az 1881. és 1880. évi születésű és idegen illetőségű II. és III. k. o. hadkötelesek fognak sor alá állítani.

Felhívom ennél fogva az érdekelt hadköteleseket és a netáni kedvezmény iránt emelt igényeket tekintetbe vehető rokonokat, hogy a jelzett helyen és időben a törvényes követelmények terhe alatt mulhatatlannal megjelenjenek, valamint figyelmeztetem az állítás-köteleseket arra nézve is, hogy a Vdt. 25., 29. és 31—34. §-ában megjelölt egyévi önkéntesi, továbbá a papokat és papjelölteket, tanítókat és tanítójelölteket, öröklött mezőgazdasági birtokosokat és a családfelelősöket

Megszólaltatom a nagy Napoleont, a ki »Elmélkedései«-ben azt mondja:

»Beszélhetek neked Caesarról és Nagy Sándorról, diadalaikról, a lelkesedésről, melyet katonáik lelkében támasztani tudtak; meddig tartott Caesar birodalma meddig tartott Sándor katonáinak lelkesedése? Tartott-e tovább a sírnál? Turenne teteme még meleg volt, midőn serege már megszaladt, Hannibalt elfeledé a karthágói had. Egy elvesztett csata őket is leverte. Képzelhettek-e Caesart, hogy sirboltja mélyéből kormányozza birodalmát és Róma sorsa fölött virrasszon? Népek elvonultak, trónok megdőlték, de a galgothai trón marandandó.»

Ez a kereszt titka, melyet nem értett meg az akkori világ, a mely előtt a golgothai trón egyrésztől boldonságnak, másrésztől botránynak tűnt fel. — Micsoda *szent kötelékek* fűzték a világot a Megfeszített trónjához? Az anyai önfeláldozás csodái nem ismeretlenek önök előtt, ott játszódnak le sokszor a családi élet szentélyében, talán nap-nap után, rejtve az előtt; a gyermeki szeretet példájáról a történelem tagjai beszélnek; hálából eredő kötelék és kötelesség nem aludt ki az emberek szívéből; ez a szentföld, a haza szent földje is láthatatlan, de feloldhatatlan édes lánccokkal fűz magához, hát a golgothai trónnak miféle kötelékei vannak, hogy alattvalóit az önfeláldozás legnagyobb fokáig tudja emelni, hogy elhagyva mindenkit és mindent, neki áldozzanak fel

megfelelő póttartaléki kedvezmény iránti igényüket idejében jelentsék be, vagy igazolványukat a sorozáskor magukkal hozzák, azok pedig a fent elősorolt póttartaléki kedvezmény iránt folyamodnak, de egyévi önkéntességi kedvezményhez is igényük van; arra figyelmeztetem, hogy bejelentett kedvezményük netalán elutasítása esetében az egyévi tényleges szolgálat kedvezményére való igényüket a fősorozás alkalmával érvényesíthetik.

Megjegyzem végül, hogy az állítási és egyáltalában a Véderőtörvényből folyó minden kötelezettségnek elmulasztására nézve ezen felhívás, vagy a törvény nem tudása mentesítést nem képezhet.

Nagyvárad, 1904. márcz. 30.

Darvassy Lajos,
katonai tanácsos.

UJDONSAGOK.

A szeretet lakomája,

— Saját tudósítónktól. —

A megalázkodás megasztos szertartása a mi Urunk lelkének szeretetét varázsolta tegnap a székesegyház homályos boltívei alá.

A kenyérszegés ünnepén az utolsó vacsora tradíciói elevenedtek meg, hogy hirdesék a mester alázatosságát tanító cselekedeteit.

A lábmosás szertartása mint a megalázkodás szimbóluma mélyeséges impressióival befonja az ember lelkét, s a püspöki aulába alázatos szeretettel telve mentünk föl, hogy tanúi legyünk az utolsó vacsorára emlékeztető szeretet lakomájának. E napon *Szmrecsányi* Pál püspök az ő szegény elagzott apostolait vendégeli meg évenként egyszer a Mester példájára.

Az élet küzdelmében megtört és megnyugodott békeséges aggastyánok gyülekeztek a kegyelmes főpásztor asztalához, egy napon élvezni a Krisztusi szeretet áldásosztó melegében.

Hagyományok szerint, é cserép korsókkal és tányérokkal terített asztal várja a ször-esuhás aggastyánokat, a kik most Krisztus oltárától jönnek kegyelmes gazdájukhoz.

Az érdeklődők tarka nagy serege tölti meg a termet ahol imádkozva várják a püspök apostolai kegyelmes gazdájukat.

Pár perc múlva a terembe lép *Szmrecsányi* Pál püspök, *Felsor* Antal apátkanonok és *Szemelhy* Géza titkár társaságában. A püspök barátságos nyájassággal közeledik az aggastyánokhoz s a szeretet közvetlenségével szólítja meg egyenkint őket. Mindekihez van szava. Talál kérdezni valót az egyszerű öregektől s azok boldog összintességgel válaszolnak jószág uruknak.

Ez a jelenet mélyeségesen jellemző perspektívát nyit *Szmrecsányi* Pál püspök lelkébe.

Krisztus valóságos apostola volt ő a miot a kivéül egyszerű emberekkel beszélgetett.

S a mint betöltötte a szeretet melegsége a termet s a kegyelmes gazda közvetlensége becézgető szívesége felderítette az öregeket, egymást követték a derűs epizódok.

A míg a püspök kiosztotta a levest meg-meg szólított egyet-egyet az öregek közt.

Az asztalfőn ülő öreg vak *Balogh* bácsi-tól megkérdezte:

— Hány éves?

- 1817-ben születtem atyám.
- Nagydő öreg! Szép idő.
- Így hát maga a legidősebb apostol.
- 22 éve járulok már ez asztalhoz.
- Ugy Ugy . . .

Itt következett aztán a derűs jelenetek sora.

A kálvária remetéje, *Kolozsváry* József, korban a második apostol, a megrokkant kurucz, aki 17 évig volt buszár, most is szókimondó öreg legény közbe vág a beszélgetésbe.

— Bizony nem tudom én ki a legöregebb. En már 84 éves vagyok s aztán meg 82 óta zagyok a püspök vendége.

— No öreg hát most mivel foglalkozunk? fordult hozzá a püspök.

— Hát én vagyok a Kálvárián kegyelmes uram!

— Nos és hogy élünk?

— Hát csak a jövedelem kicsi.

A váratlan választ nagy derűtség követte. Az öreg azonban nem jött zavarba.

— Most csak egy kérésem volna. Innék egy pohár bort. Mert ugy volt az szokás.

A kegyelmes ur töltött az öregnek s meglátszott, hogy tetszik az öreg kurucz szókimondása.

Mikor aztán a szokásos két tallért is kiosztotta, oda fordult ismét az öreg remetéhez.

— No, hogy nagyobb legyen a kálvária jövedelme.

— Ez a két tallér? Hisz ez mindig kijár válaszolta az öreg óriási derűtséget kelteve.

Ezután a lakoma végeztével az öreg *Balogh* bácsi megható szavakkal mondott köszönetet a püspök jószágáért, mire *Szmrecsányi* Pál mély tartalmu közvetlen szavakkal válaszolt s azzal bocsátotta el öregeit:

— Imádkozom, hogy az én apostolaim között ne találkozzék Judás! D. A.

TAJEKOZTATO.

Apr. 14. Kath. Szabad Liczeum zárünnepélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)
April. 15. Szigligeti társaság közgyűlése.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetésí díjaikat mielőbb kiegyenlíteni szíveskedjenek.

* **Nagypéntek.** A Megváltó kereszthalálának emlékeztétét őrli ma a kereszténység. A hívők lelke ott esőgg a Golgothán, hol az Istenember mérhetlen kínok után lehajtá fejét és kiadta lelkét. Lelkünkben fájdalmas gyászszal, elzárándokolunk a templomba s imánk felszáll a Mindenhatóhoz. A megbánás, a magába szállás nagy napja ez; előnkbe tolul önkénytelenül is az örök igaz: memento mori!

Minden, — az ékességaitól megfosztott oltár, az orgona nélküli bánatos dallamu énekek, odabilincselik a hívő lelkét a kereszthez, melyen az Ur érettünk kinhalált szenvedett.

A nagypénteki istentisztelet is sokban különbözik a más napokon tartani szokottaktól. Így nem tartanak rendes misét, csak az u. n. »csonka misét«, consecratio nélkül.

Ma délelőtt 9 órakor a székesegyházban növe idék papok a Pas-íót éneklék; a csonka misét dr. *Szmrecsányi* Pál püspök tartja, míg *Knecht* János pappöveldei tanulmányi felügyelő szentbeszédet mond.

A várad-olaszi-i premontrai-rendű templomban délelőtt a szertartás után *Hulász*

Gyula pappöveldei lelkiigazgató prédikál. — Kedvező idő esetén a körmenet felmegy a Kálváriára, ahol *Serly* Viktor káplán mond szónoklatot. Rossz időben a körmenet elmarad s a litaniát és szentbeszédet a templomban tartják meg.

A *Szent László-templomban* délelőtt 9 órakor Passió és csonka mise lesz s utána dr. *Vicskics* Gyula plébános mond hit szónoklatot.

A *várad-velencei* plébánia-templomban *Gabriely* Lajos plébános mondja a prédikációt.

Déltűn 3 órakor mindegyik templomban lamentáció.

Szentsír lesz felállítva a székesegyházban, a premontrai-rend, Szent László- és velencei-templomokban, az irgalmasok, Orsolyazárda és és Kapuczius-zárda templomában.

* A negyeshütrűdki ájtatosságokon és a szokásos szertartások alatt nagy közönség volt jelen tegnap a székesegyházban. Az összes világi papok és szerzetesek résztvettek az ájtatosságban. A szent misét dr. *Szmrecsányi* Pál püspök végezte, a mely után olajat és kryzmát szentelt s megmosta a 12 aggastyán lábát. Déli egy órakor az utolsó vacsora emikére az összes helybeli világi és szerzetes papságot asztalánál vendégül látta a püspök.

* **Merénylet** Tisza István ellen. Budapestén az a hír terjedt el, hogy Tisza István gróf miniszterelnök ellen merényl tet követtek el. Később azonban kiderült, hogy a hír nem felel meg a valóságnak, illetve a merényletéről elterjedt hírek tulzottak. Az egészről annyi az igaz, hogy midőn *Tisza* István tegnapelőt este kikocsizott, *kövel hajítottak feléje*, mely a kocsi ablaktábláit betörtte. A miniszterelnök nem sérült meg. A rendőrség és a hivatalos körök a merényletet *gyerekes csínynek* tartják, mindamellett ezélszerűnek vélték Tisza István körül a detektiv szolgálatot megkötöztetni.

* **Belopotoczky** püspök kitűntetése. Dr. *Belopotoczky* Kálmán tábort püspök, nagyváradi kanonok, kit néhány hónap előtt valóságos belső titkos tanácsossává nevezett ki a király, a pápa részéről is nagy kitűntetés érte. Mint ugyanis örömmel értesültünk X. Pius pápa é Szentsége *római gróffá és pápai trónállóvá* nevezte ki. Olyan kitűntetés, amely csak idősebb megyés püspököknek szokott osztályrészt jutni.

* **Karmeliták Zomborban.** Mint értesültünk *Zombor* városa szerződést kötött a *Karmelita-renddel*, melynek értelmében nekik a város főhelyén egy szép új templomot és alkalmas nagy telket fog átadni, hol a karmeliták rendházát építenek s a munkásnép lelki ügyeinek gondozásában fognak faradozni. Míg az új templom elkészül, a *Széchenyi* Jenő várad-i kanonok által építtetett kapornát fogják használni.

* **Jórahagyott közgyűlési határozat.** Az elmúlt év utolsó negyedében Nagyvárad város kiadásai egyes rovatoknál túllépték a költségvetés keretét s ezért hitelátroházást, illetve póthitelét szavazott meg a város törvényhatósága. A belügyminiszter a közgyűlés ezen határozatát jórahagyta. Eső után közpennyeg.

* **Nemes szívek figyelmébe.** Nagyvárad város kórházi és illetőségi ügyosztálya annak közzétételére kérte fel lapunkat, hogy két teljesen árva, apátlan, anyátlan gyermek, egy fiú és egy lányka, mindkettő hét éves örköbe fogadható. A ki védszarnyai alá akarja venni a szegény árvákat, jelentkezzék az ügyosztálynál. Készség-tesztük e helyt eleget az ügyosztály kérésének s kérjük városunk nemesszűvűtől ismert közönségét, ha valamely család-

ban volna meg hely valamelyik vagy mindkét árva gyermek részére s a kenyérből az ő számkra is jothatna egy-egy szelet, vegyék őket oltalmukba, neveljék fel a társadalomnak. Az illetőségi ügyosztály értesítése szerint, ha örökileg befogadó nem jelentkeznek, úgy a két árva mérsékelt díj mellett tartásra adja ki. Erre reflektálók is jelentkezzenek az ügyosztálynál.

* **Beleznay római utja.** Április elején érdekes, szép jubileumot ül a katolikus egyház. Tizenhárom százados emléktűnepe lesz egyik legnagyobb pápának, **Nagy Szent Gergely** pápának, kinek nevéhez az egyházi életnek sok nagy reformja fűződik, többi közt az **egyházi ének** reformja is, melynek legklasszikusabb formája, az ugynevezett **gregorián-ének** tőle származik. A jubileum alkalmából nagyszerű ének-előadások lesznek az örök városban, hova a magyar Cecilia-egylet is rendez egy zárandoklatot, hogy a magyar egyházi ének hivatott művelőinek alkalmuk legyen a klasszikus gregorián-ének tanulmányozására. **Számreccsángi** püspök ez alkalomra Rómába küldi **Beleznay** Antalt, a váradi székesegyház hírneves karmesterét, ki a Cecilia-egylet zárandoklatával a napokban utazik el az örök város felé. Kívánjuk, hogy érdekes tannmányulja gyümölcsöző legyen a magyar egyházi ének művelésére.

* **A városi tisztviselők drágasági pótléka.** Hónapok óta húzódik a városi tisztviselők drágasági pótlékának kérdése. Eredetileg csak a 200 koronán aluli fizetéssel bíró kisebb tisztviselők kérték sanyaru helyzetük javítására a drágasági pótlékot. A főszámvevő azonban kijelentette, hogy nincs fedezet. Az volt a baj ugyanis, hogy a magasabb fizetésű tisztviselők nem lettek bevonva a dologba. Már azt hitték a kérvényezők, hogy egészen elalszik az ügy. Azonban a tanács a drágasági pótlék kérdését kiadta a pénzügyi szakbizottságnak, amely a jövő héten, ápril hó 6-án délután 4 órakor tárgyalja.

* **A bíróság köréből.** A budapesti Közlöny legújabb száma jelenti, hogy **Flóss** Sándor igazságügyminiszter **Eperjessy** Fevenz nagyváradi városi kir. járásbírói albirót a nagyváradi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be. Ezzel egyidejűleg pedig dr. **Móthé** György nagyváradi kir. törvényszéki albirót a nagyváradi városi kir. járásbíróihoz rendelte ki.

* **A város rendezése.** Részletesen megemlékeztünk már arról a terjedelmes javaslatról, amelyet **Köszeghy** József városi főmérnök dolgozott ki a város kövezéséről, a Fő-utca új burkolásáról, a Párispatak hidak újjáépítéséről. Szóval ez a memorandum felöleli az egész város rendezését. A munkálatot sokszorosították s most osztják ki a szépművelői, gazdasági és pénzügyi szakbizottságok tagjai között, akik e tárgyban pénteken, ápril hó 8-án délután 4 órakor tanácskoznak.

* **A csehi vizek áthidalása.** Az előző években sok bajt okoztak Csillagvárosban az u. n. csehi és oláh-páti vizek; elárasztották nemcsak a kommandánsrét egy részét, hanem a városrész udvarait is. A vízmeder keresztülmetszi az Oláh-Páti községhez vezető utat s így normális időben is akadályozza, vagy leglább is megnehezíti a szabad forgalmat s közlekedést. **Köszeghy** József városi főmérnök most előterjesztést tett a városi tanácshoz, ennek az alappontra az orvoslása iránt. Egy betonhidat építést tervez, amely 3704 korona 78 fillérbe kerülne. Ebből már fedezetet talál 2000 korona, a múlt évi költségvetésben.

* **Ritka alkalom** kínálkozik most a t. közönségnek szükségleti cseccsüszere. A jó hírnevű Kovács L. és tarse cég ugyanis, miután Zöldfa-utca 38. sz. alatti üzletét felsz-

latja, hatóságilag engedélyezett végeladást rendez és raktári készletét gyári áron alul hozza eladásba. Felhívjuk a t. közönség figyelmét a lapunkban közzétett hirdetésre. 593.

* **Női kalap ujdonságok,** valamint férfi- és gyermek-kalapok, napernyők, övek, párizsi-divat ujdonságok selyem, Escharpokban, a híres temesvári bőrkeztűk gyári raktáron, különlegességek harisnyákban Csillér Imre áruházában O. aszi, Fő-utca.

IRODALOM.

Francia és magyar szótár. Thiabant M. A. nyomán teljesen átdolgozta dr. Kovács S. János. Szótáriródmunka még mindig nem áll általában véve azon a magas színvonalon, a melyen a németeké s más nyugati nemzeteké, annak ellenére, hogy egyetlen nemzetnek sincs akkora hajlama a nyelvek művelésére és tanulására, mint éppen a magyarnak. E körülmény abban leli magyarázatát, hogy nyelvet szivesen tanul a magyar, de azt fel nem dolgozza.

Két nyelv művelése mutat fe mindössze nagyobb haladást: a németé és a francziáé. Speciálisan a szótáriródmunkánál maradván: a német szótárt a legjobbat Kelemen alkotta, épp úgy franczia szótárt legjobbat dr. Kovács S. János írt.

Igen jó anyagot választott szótárához, mikor Thiabant kitűnő franczia szótárát vette alapul. A franczia nyelv szókincsét körülbelül legjobban ez a szótár adja. Dr. Kovács S. János tudományos munkálkodása abban a kitűnő eredményben nyilvánul, a mint a magyar nyelven a franczia szavakat és kifejezéseket visszaadja.

Mert dr. Kovács S. János szótára nem pusztán szavakat tartalmaz, hanem egész sor kifejezést is. Nincs a magyar nyelvnek olyan eredeti szólásmódja, a melyet éppen olyan eredeti franczia szólásmóddal ne adna vissza. Gondot fordít arra is, hogy mikor egy magyar szó több fogalmat s fogalomárnyalatot fed, mindezek kellő megkülönböztetést találjanak. A melléknevek, az igék vonzza is feltűntetést talált s a mi szintén igen előnyösen emeli ki Kovács szótárát a többi franczia szótár közül. Mindezekhez hozzávéve a takarékoság mellett is igen áttekinthető beosztást, a kitűnő, igen izléses és díszes nyomást, bizvást elmondhatjuk, hogy dr. Kovács S. János szótára szótáriródmunkának nem csak nyeresége, hanem büszkesége is, mint a legjobb franczia szótár. A kitűnő munkának most jelent meg a magyar-francia része; a franczia-magyar rész még tavaly hagyta el a sajtót. Melegen ajánlhatjuk mindenkinek figyelmébe, a ki a franczia nyelv iránt érdeklődik.

NYILTTÉR.

Arany órák
chronomètre és ütőszerekezzel
fél árban

már 120 koronától, valamint minden-
nemű ékszer a legolcsóbban
kapható:

433
KÁLMÁN SÁNDOR
ékszerésznél,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Javítások és átalakítások a legfinomabb kivitelben.

Telefonszám: 409.

Telefonszám: 409

Tavaszi

Czipő-ujdonságaim
megérkeztek!

A legjobb és legelegánsabb női-
férfi- és gyermek-czipő különlegessé-
gek egyedüli bevásárlási helye:

ARANYI ALBERT

czipő-áruháza

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Oláry mellett.)

Helybeli és megyei
telefonszám: 512

Óriási választék! Feltűnő olcsó árak!
549 Szolid, pontos kiszolgálás!
Tisztviselőknek árengedmény!

Zala Ferencznél

Fő-utca, Bazár-bérház

a legújabb nyakkendők, kalapok, czipők,
ingek, gallérok, harisnyák, keztűk,
botok, pénztárczák, utazó cikkek
legjutányosabb árban
kaphatók.

LOVACRIN

mesés hatású Amerikai hajnövesztőszer
főraktára.

Jezlalog-kölcsön.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
séget értesíteni, miszerint Nagyváradon,
Lakatos-utca 4. szám alatt

jezlalog-kölcsönt közvetítő
nyitottam. irodát

Közvetíték előnyös feltételek mellett
törlesztéses jezlalogkölcsönöket
10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évi
visszafizetésre 4, 4 $\frac{1}{4}$, 4 $\frac{1}{2}$, 5%-os fél éves
részletekben, melyekben a kamat és tőke
törlesztése beufoglaltatik.

Előnyös feltételek mellett konvertálók
drága kamatozású kölcsönöket.
Levélre készséggel válaszolok. Telefon-
szám: 362. helyben és vidékre.

Sztringó Antal.

TAVIRATOR.

A lábmosás szertartása Budapesten.
Budapest, márcz 31. (Saj. tud. táv.)
A budai Mátyás-templomban a hagyomá-

nyos lábmosást az idén Khol Medárd püspök végezte. A szertartáson jelen volt Augusztia hercegnő is, aki a királyi oratoriumból nézte végig a szertartást.

Az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezése.

Budapest, márcz. 31. (Saját tud. táv.) A kereskedelemügyi minisztériumban elkészültek az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének tervezetével s a pénzügyminiszterrel való megállapodás szerint a képviselőházi szünet után javaslatot terjesztettek be a vasutasok fizetésrendezésére vonatkozólag.

A nagycaütörtöki szertartás a Burgban.

Bécs, márczius 31. (Saját tud. táv.) Ő Felsége a szokásos szertartásokkal végezte a 12 aggastyán ünnepies lábmosását a főhercegek, a főhercegnők a diplomáciai testület és a magas méltóságok jelenlétében. A lábmosás után Ő Felsége az aggastyánok mindenikét 30 ezüst koronával ajándékozta meg. Ugyanennyit kapott 12 szegény öreg asszony is.

Szeged új polgármestere.

Budapest, márcz. 31. (Saj. tud. táv.) Lázár György, Szeged város képviselője elfogadta a polgármesteri mandátumot. S a tanács elhatározta, hogy 100 tagu bizottság Rónai Jenő birtokos vezetésével nyújta át a megbízólevelet.

A harczteréről.

London, márcz. 31. (Saját tud. táv.) Togó admirálisnak ismételtén 26 nagy gőzöst bocsátottak rendelkezésére, hogy kísérelje meg Port-Arthur körülzárását és a kikötő bevételeit.

A kiralygyilkosok nyugdíjazása.

Belgrád, márczius 31. (Saját tud. táv.) A belgrádi királytragédia szereplői közül 12 gyilkos tisztet nyugdíjaztak a szerb hadseregben. Közöttük van Misics ezredes is.

Elfogott templomrabló.

Déva, márczius 31. (Saj. tud. táv.) A dévai templomrablók vezére kézre került. Bálint Béla lakatos, aki a kassza és persely feltöréseket eszközölte.

Egy élet tragikuma.

Budapest, márcz. 31. (Saj. tud. táv.) Ma az Oriental-szálló egyik szobájában Erber Ferencz gráci illetőségű fiatal embert halva találták. Napok óta irnoki állást keresett, s mivel sehhol sem talált alkalmazást, agyonlőtte magát. Délben címére levél érkezett, melyet a rendőrség bontott fel s ebben tudatják vele, hogy nagyjösszegű vagyont örökölt elhunyt nagybátyja iránt.

REGÉNYCSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

93

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtta: Max Pémberton.

Félre bűtázák a hullát az árnyékba és tovább mentünk. Most értünk oda ahhoz az alsó teremhez, amelynek ajtaját én magam zártam be az első éjszakán. Az ajtó most tárva nyitva volt: a banditák kitértek... de, hogy hová menekültek, a jó Isten tudja!

— A kalitka üres, — mondtam a többieknek. — Az egyik jó madár szárnyát szegte, de a többi öt még szabadon jár. Rajta, barátaim, ne mondassák, hogy ők csak öt voltak, mi meg nyolczan s mégis mi hátráltunk meg előlük!

Ezt azért mondtam, hogy bátorítsam őket, mert a sötétség, a rejtéjes csönd és a folyosón lelt hulla mindnyájunk idegeit nagyon megviselte és valamennyien szorongva nézegettünk jobbra-balra... Hol voltak a rablók?... hová tűntek el a sötétségben és melyik forduló-nál ugranak elénk, vagy köszöntenek bennünket sortűzzel?... Lehet, hogy lesték, vigyázták minden lépésünket, de mindeddig se hangjukat nem hallottuk, se az arcukat nem láthattuk.

Az első üdvözlöt annak a lépcsőnek a tetején kaptuk, amely a gépházba vezetett, a szintén oda torkolló sötét alagútból. Épen azt mondtam Nepeen kapitánynak, hogy jöjjön le velem a gépházba, a többiek pedig várjanak meg bennünket idefönt, midőn a sötétből lövés dördült el s a puska fölvilágító fényénél egy vad, gigászi alakot láttam, egy pillanatra csak, de azért mégis ráismertem. Kess Denton volt, a ragyás, akit az első éjszakán, mikor Bellenden Ruthot a hajóra akartam vinni, leütöttem a kertben. A feje be volt köve, a nyaka, melle és a karjai meztelenek, csak egy szempillantásig láttam, mint valami ijesztő árnyat, aztán gúnyos kacagással tűnt el a sötétben. Ugyan e perczen a mellett em álló ember elbukott s utolsó, halk sikoltással a lélek is elszállt belőle.

És ez volt az első, aki Bellenden Ruthéi elesett.

A puska dörrenésére azonnal megfordultunk és egyszerre löttük ki puskánkat abban az irányban, amerről a fény fölvilágított. Hogy hány ember volt ott és hányat ért a lövésünk, nem tudhattuk meg soha, bár hangos sikoltozás és átkozódás felelt a golyózáporra, amit utánuk eresztettünk... Aztán gúnyos, ijesztő kacagást hallottunk, majd a távolban elvesző futólépések zaját és semmit többet... Megint halálos csönd lett mindenütt.

Urai voltunk tehát a gépházba vezető útnak is.

— Nepeen kapitány, — szóltam most, — ön menjen vissza a fölépcsőhöz három emberrel és ott várjon reám. Én harmad magammal lemegyek a gépházba és...

— Nem!... mi is önnel megyünk!

— Minek az? — feleltem váliat vouva. — Ezek a gyáva zsványok elszaladtak, ha nem mertek szembeszállni velünk most, mikor ők a sötétben, mi pedig a lámpások alatt voltunk, hogy akár gyerekek is lelőhettek volna bennünket, bizonyos, hogy soha többé nem látjuk őket.

— De hát nem fél ön, uram? — aggódott az amerikai.

— Félni?... Ugyan kitől?... Egy öreg embertől?... Nert csak az lehet odalent, egy öreg eraber, ki nem ellenségünk, hanem jó barátunk.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKIS GYULA.

Friedl és Jörös

fűszer-, csemege-, bor-, és déligyümölcs kereskedése

Nagyvárad, Szt. László-tér, Kert- és Beöthy Ödön-u. sarkán.

Van szerencsénk a t. közönség bójti és husvétláruk szükségleteinek üzletünkben való bevásárlására a következő árucikkekre felhívni becses figyelmét.

Halkonzervek: olajos és páczolt bismark, filét, halikra, (caviár) stb.

Sajtok: az összes hazai és külföldi sajtok, lipői és csemege szekely túró naponkint friss szállítvány.

ALMA, feltűnő szép, tiszaháti csemege-fajok. Kilója 40, 56, 64, 72, 80 f. és 1 korona.

Malaga-szőlő: fél kilogrammos doboz 1 K 20 f. Kilója 2 K 40 f.

Mindennemü déligyümölcsök és befőttek.

Pusztá fanciesikai tea vaj naponkint friss.

Scharp egészségi „kuglóf”-liszije, mely érmékkel és diszoklovéllal lett kitüntetve, „kuglóf” sütemények és torták készítéséhez utasítással csomagja 50 fillér.

Husvétli czukorka tojás, csemege és salón czukorkák, dus választék.

Likörök-, Cognacok-, Pezsgőborok, a hazai és külföldi hírnevesebb gyártmányai.

Borok: mult évi termésű vadkerti kiváló finom zamatú 1 ltrs üveg 64 f. magyarországi bor 1 lit. 80 fill.

Ünnepi sonka. Ant. Chmel prágai sonkái az összes forgalomban lévő sonkák közt a leghíresebb és legjobb 3-3½ kgros kilója 2 K 50 f. 4-4½-5-6-7 kgros darabja 2 K 40 fill.

Számos megrendelést kérve vagyunk

659

kiváló tisztelettel

Friedl és Jörös.

Uj női kalap divatterem!

A nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy helyben Zöldfa-utca (Rendes ház) a mai kor igényeinek megfelelő bécsi és budapesti

női kalap divattermet (Szalont)

nyitottam. Főtörökvésem az leend, hogy mindig divatos, szép és olcsó árakkal álljak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Egyben pedig bátorodom felhívni nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmét kalap-ujdonságaimra, ugyszintén gyermek kalapok kapnatók, valamint átalakításokat jutányos áron eszközök.

A hölgyközönség becses pártfogását kérve vagyok:

kiváló tisztelettel

VEISZ REGINA,

Zöldfa-utca Rendes-ház I. em., bécsi és pesti divatárusnő

UJ NOI KALAP SZALON.

Miért tett oly hírnévre szert Nádor Henrik és Társa cég egész Bihar megyében?

Mert czipő-raktára a legnagyobb az egész Bihar megyében!
Mert minden vevő oly czipőt kap, mint a milyet kíván!
Mert a legfinomabb kivitelű áruk a legszolidabb árak mellett kézzől-kézre mennek!
Mert minden czipő, mielőtt eladásra megyen, a legnagyobb vizsgálat alá lesz véve!
Szabott árak!

Mert a szolid kiszolgálása **NÁDOR HENRIK és TÁRSA** cégnek ma már ugyszólván példabeszéddé vált!
Mert versenyképességére nézve a cég megközelíthetetlen!
Mert telefonon való megrendelések úgy helybeli, mint vidékiek a legpontosabban és gyorsan eszközöltnék!
Vidéki és helybeli telefon 63.

Arccápolásra legjobb az „**IDEAL**” arccrém. Ártalmatlan nem zsiros 1 tégely 1 korona 60 fill.

PARFÜMERIE SAVOLY illatszertár.

Berger Sándor

NAGYVARAD, BÉMER-TÉR. (SZINHÁZ-SAROK.)

Husvétii locsoló parfümök

Valódi **KÖLNI VIZEK.**
EREDETI ANGOL és FRANCZIA ILLATSZEREK.
TRIFOLIUM, hajhullás ellen.

Valódi **BAYRUM** fejmosásra.
EAU DE QUININE.

Pipereczikkek dús választékban. — Szabott árak!

Jótétemény lábizzadásban szenvedőknek: **LABOLIN** még oly idült esetben is sikert ér el. 1 üveg 1 korona 20 fill.

Alkalmi ajándéktárgyak. Folytonos újdonságok.

THYMOL-különlegességek: fogkezegető 1 tubus 20 fill. szappan 80, 1.30 2. szappan 70 fill. fogkezegető 1.20 fill.

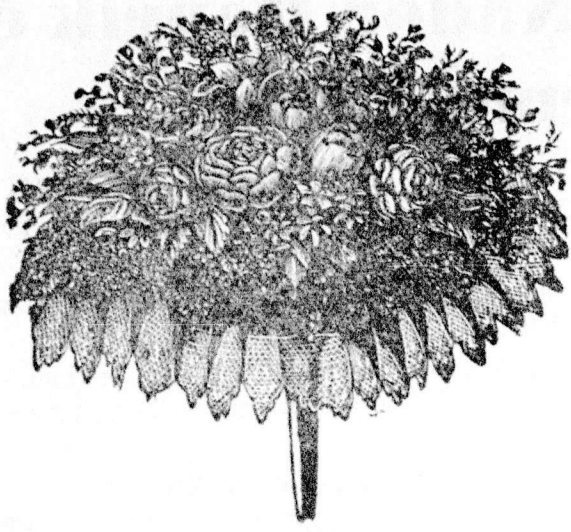

Napernyők, női színes és fekete
Harisnyák, női, férfi és gyermek
Ingek, Lábravalók, férfiak részére

Csakis e héten kerülnek eladásra
 Kovács L. és Társánál Zöldfa-utcza.

Hatóságilag engedélyezett **végeladás.**

C S O K R O K

Menyasszonyi, koszorulányi, báli vagy bármely alkalmi, szép berlini papírtartóval 1 frttól 3 frtig. — Csokrok a legfin. kivitelben, finom selyemtartókban, rózsza és kaméliákból 8 frttól 12 frtig, ami ezelőtt 15—20 frtba került. Csokrok a legnagyobb mintájuk, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasztartókkal 18—25 frt, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Élő virágokból:

Koszorúk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszitve: 1—3 frtig. — **Babérszokorok**, ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszitve 2—5—10 frtig. — **Ficus és Magnolia koszorúk**, a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfin. virágok és pálmalombokkal diszitve 10—25 frtig, ami ezelőtt 20—30 frtba került.

35—40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágokból 20%-al olcsóbban készítettnek. **100.000 drb nemes rózsza**. Alacsony törzsű gyöknes (vurczellecht) drbja 20 kr., 100 drb 18 frt. — **Magas törzsű rózsza**, 3—5 láb, 1 drb 40 kr., 100 drb 35 frt. — **100.000 legnemesebb gyümölcsfa** gyönyörű szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, drbja 35 kr., 100 drb 35 frt.

Szőlő-oltványok: Igyekeztem azon fajokat készíteni, amelyek hazánkban a legjobban tenyésznek és az ismert gomba betegségeknek ellentállnak, az oltványok Rapiria Portalis, Rupestris és Monticolor Solonis alanyon vannak nemesítve.

Lugas és Csemege fajokból zöldoltványok 10 drb 10 fajtában 2 frt, 25 drb 25 fajtában 4 frt 50 kr., 100 drb 15 frt, ugyanazon fajokból. I-ső osztályú gyökeres fásoltványok 10 drb 10 fajtában 3 frt 50 kr., 20 drb 20 fajtában 6 frt 50 kr., 100 drb 25 frt.

Borfajok szintén a legkiválóbb és legbőtermőbb fajok. Erdei fehér, Bihari, olasz Riesling, Mézes fehér, Sár fehér, Furmint, Ba-

Sürgöny és levélzím: Velen-
czei kertésztelep Nagyvárad.

a várad-velencei műkertészeti és rózsatelep vezetősége Nagyváradon.

Minden szerda és szombat délután maradékok olcsó eladása.

Alkalmi értesítés!!

Helyszüke miatt az összes raktáron levő **NŐI RUHA-SZÖVETEK** bevásárlási áron alul is eladatnak, valamint az összes futó, ebédlő és szalon **szőnyegek**

120 cm. széles divat-kamgarn	most — frt 75 kr., eddig 1 frt 10 kr.
120 cm. » sima atlasz-kamgarn	» — » 80 » » 1 » 40 »
120 cm. » divat-kamgarn	» — » 95 » » 1 » 50 »
120 cm. » »	» 1 » 20 » » 2 » — »
140 cm. » »	» 1 » 30 » » 3 » — »

Francia delainek már 41 krért. Batistok, Zephirek és Cretonok 14 krtól feljebb. **A LEGDIVATOSABB BLOUS-SELYMEK 1 KORONÁÉRT.** Kész női blousok, leányka- és fiu-ruhák minden elfogadható áron eladatnak. Nem kiselejtezett, hanem egészen új és divatos áruk kerülnek eladás alá, az áruk olcsóságáról bárki meggyőződést szerezhet. — Tisztelettel

Olaszi, Fő-utca **Czillér Imre** divatáruháza

Telefonszám: 232.

Telefon szám: 232

A híres temesvári bőrkeptyük gyári raktára.

Kirakataim árjegyzésére felhívom a n. é. közönség figyelmét.

Fegyház-kötött H A R I S N Y A K.